

Communiqué van het Belgisch Nationaal Contactpunt (NCP) belast met de opvolging van de OESO Richtlijnen voor Multinationale ondernemingen.

De OESO Richtlijnen voor Multinationale ondernemingen zijn aanbevelingen van de regeringen aan hun ondernemingen, waar ze hun bedrijvigheid ook uitoefenen.

Deze aanbevelingen hebben betrekking op een aantal domeinen zoals de publicatie van informatie, tewerkstelling en arbeidsrelaties, mensenrechten, milieu, de strijd tegen corruptie, de consumentenbelangen, wetenschap en technologie, concurrentie en fiscaliteit. Tevens wordt het concept duurzame ontwikkeling geïntroduceerd. De implementatie van deze Richtlijnen berust bij de verschillende Nationale Contactpunten die belast zijn met de opvolging.

In België wordt het Nationaal Contactpunt (NCP) voorgezeten door een vertegenwoordiger van Federale Overheidsdienst Economie en heeft een tripartite samenstelling, namelijk de sociale partners en de vertegenwoordigers van de verschillende federale overheidsdiensten en regionale regeringen.

De rol van het NCP bestaat erin bij te dragen tot de oplossing van vragen gesteld in specifieke omstandigheden. Het NCP vergemakkelijkt de toegang tot de consensus gerichte, niet-conflictueuze middelen zoals verzoening of bemiddeling.

Het Belgisch Nationaal Contactpunt heeft op 4 april 2012 een dossier ontvangen van FIDH (International Federation of Human Rights), ACIDH (Action Against Impunity for Human Rights) en RAID (Rights & Accountability in Development) in verband met de goedkeuring van en de deelname aan de vernieling van enkele honderden huizen in de dorpen Kawama en Lukuni-Gare, grenzend aan de mijn van Luiswishi die geëxploiteerd wordt door de Compagnie Minière du Sud Katanga (CMSK) of de Entreprise Générale Malta Forrest (EGMF) en dit op 24 november 2009.

Besluit :

Het NCP, dat drie keer heeft vergaderd met de partijen, toont zich zeer bezorgd om de situatie ter plaatse, waar een aantal woongelegenheden, net als een gezondheidscentrum en een school vernield zijn geweest en waar mensen gewond zijn geraakt. Dit alles in het kader van een operatie georganiseerd door de politie met als doel de illegale artisanale delvers die in de mijn van Luiswishi actief waren, af te schrikken.

Het NCP heeft vastgesteld dat de zaak ambtshalve bij het parket aanhangig gemaakt werd, maar dat de onderzoeken zonder gevolg zijn gebleven. Het betrokken dorps hoofd heeft het dossier aanhangig gemaakt bij de Gewestbeheerder opdat hij een rapport zou opstellen dat bestemd zou zijn voor de Minister van Binnenlandse Zaken en voor de Gouverneur. Een gemengde commissie werd gevormd, maar deze commissie heeft geen enkel effectief werk gerealiseerd. Er werd door deze gemengde commissie geen enkel gevolg gegeven aan dit dossier.

Het NCP kan niet anders dan besluiten dat de juridische procedures van de DR Congo zonder gevolg zijn gebleven en dat de Congolese autoriteiten niets hebben ondernomen om de schade te herstellen.

Daarentegen is er wel een forfaitaire schadevergoeding voor relokalisatie uitbetaald aan alle illegale delvers.

Ondertussen is de groep Forrest International geen belanghebbende meer bij de uitbating van de activiteiten van de onderneming CMSK.

Op basis van de elementen die ter beschikking waren (dossier van FIDH, ACIDH en RAID, evenals bijkomende elementen medegedeeld door de Belgische diplomatieke vertegenwoordiging), doet het NCP geen uitspraak over de verantwoordelijkheid in deze zaak.

De drie voorgenoemde organisaties hebben in naam van alle slachtoffers gevraagd om individuele schadevergoedingen, evenals de herstelling van waterputten en een compensatie voor het gezondheidscentrum en de handelaars. Een andere optie is een cash betaling. De basis van de schade kan teruggevonden worden in de lijst die doorgestuurd werd naar het Parket – Generaal van Lubumbashi.

Op vraag van het NCP en op basis van een sociale en humanitaire bezorgdheid, heeft de groep Forrest, via de Fondation Rachel Forrest, sociale acties voorgesteld ten bate van de inwoners van Kawama in 2013, met name:

- a. het herstellen van de toegang tot drinkbaar water
- b. de voortzetting van de activiteiten van de kraamkliniek van Kawama
- c. de bouw van een gezondheidscentrum/apotheek ten bate van de gehele bevolking van het dorp

Op 3 december 2012 hebben de FIDH, ACIDH en RAID schriftelijk laten weten dat de slachtoffers het voorstel hebben verworpen, omdat ze het ontoereikend vonden in vergelijking met hun geleden verliezen.

Zij hebben daarnaast ook het feit betwist dat het NCP zich niet uitspreekt over de verantwoordelijkheid in dit dossier.

De groep Forrest betreurt eveneens de beslissing dat de vraag van verantwoordelijkheid van deze gebeurtenissen niet uitgesproken kon worden.

Het NCP betreurt dat de bemiddeling niet tot een resultaat heeft kunnen leiden en door dit feit de situatie van de plaatselijke bevolking niet kon verbeteren. Het NCP beveelt de groep Forrest aan om de voorgestelde sociale acties te realiseren, in de geest van de OESO-Richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

12 februari 2013

Marc VAN HENDE
Voorzitter van het Belgische NCP

Colette VANSTRAELEN
Secretaris van het Belgische NCP